

Nionde roten, tomt 6

Kvarteret Strykjärnet

Tjugonde roten 1637–57

Spannmålgatans södra sida

Elfte roten 1657–70

Senare Götgatan

Nils Bengtsson Timmerman

1666–68

Gustavi tomtöreslängd 1670–73

Magistraten beviljade 5.4.1666 skepparen Per Germundsson inprotokollering av ett lån på 20 rdr, som Nils Bengtsson Timmerman tagit för att lösa gården från sin avlidna hustrus arvingar. Olof Carlsson Hall och Börge Amundsson bevittnade pantsättningen av gården.

Anders Persson ringkarl

1675–81 M1676: 1 tomt

Gustavi tomtöreslängd 1674–81: 1 tomt

Gårdens tomtöre betalades 1676 av Anders ringkarl. Tre fjärdedelar av tomt och hus sålde hans *änka Ingeborg Nilsson* till

konstapeln Jonas Ellebom,

uppbud 26.2.1700: läget angavs vara mellan Anders Primparens och Olof stadstjänarens gårdar. Enligt Belfrages rulla 1694 var Ellebom skräddare, västgöte och född cirka 1659.

Inneboende hos Anders Persson ringkarl 1696 var

Bengt Nilsson Bötcker

(bror till Ingeborg och till timmermannen ovan?) Borgaren Bengt Nilsson lät 15.6.1708 uppbjuda en tomt och gård på Spannmålgatan belägen emellan Olof Stadstjänarens å östra och Anders däledragares hus och gård å västra sidan, som han dels ärvt och dels tillhandlat sig av *hjulmakaregesällen under Göteborgs artilleri Anders Wästberg* för 93 d 15 öre smt. En hjulmakaregesäll Andes Wässberg transporterades 1.3.1720 från Sundsborgs reducerade Compani till tygkompaniet i Göteborgs och Bohus län enligt 1725 års rulla.

Bengt Nilsson Bötckers första hustru *Karin Eriksdotter* avled 1711 (begr. 27.1. s.å.): vid bou efter henne sades han äga hus och gård på Spannmålgatan upp emot vallen mellan Olof stadstjänare och Anders däledragare, värt 200 d smt. Hon var kusin till bomslutare Arved Björsson (kanske den A. B, som var bosatt på Drottninggatan och hade svågern Anders Larsson Stenberg). Bengt Nilsson Bötckers andra *hustru Margareta Nilsson* var född på Inland. Hans änka begravdes 27.2.1743: själv avled han ett par år tidigare.

I skattningslängden 1715 taxeras Bengt Nilssons tomt till 100 daler, husen till 160 och lösöret till 20. Bengt Nilsson Bötcker och hans hustru Marita Nilsson (”fattiga”) bodde i gården tillsam-

mans med *Anders Larsson uppsättare* och hans *hustru Marja Larsdotter*. Den ”gamle och fattige” Bengt Nilsson hade 1725 *gesällen Anders Bryngelsson*: halva gården ägdes nu av *borgaren Jacob Erikssons* änka.

Hans Arfwidsson.

Hos Nils Larsson 9.3 bodde 1720 Hans Arfwidsson. Denne borgare lånade 20.9.1725 100 d smt av fänrik Petter Blidberg dennes svägerska Maria Andersdotters arvsmedel och pantsatte därför till honom sin halva tomt med därpå stående hus på Spannmålgatan mellan borgaren Jacob Mörcks hus och gård på västra sidan och stadstjänaren Bengt Borggrens å östra sidan tillika med de därtill hörande köpebrevet och skrifterna. Den 10.3.1729 uppbjöd *hustru Johanna Dammesdotter* borgaren Hans Arfwidssons hus och gård på Spannmålgatan för 72 d smt fordran. Följande år 1730 betalades tomtöret av Hans Arfwidssons ”fattiga” änka.

Trädgårdsmästare Rasmus Grönbom

(burskap 26.3.1716) övertog gården före 1735. Den 7.9.1715 inprotokollerades testamentet mellan honom och hans hustru *Malena*. Hans änka *Brita* betalade tomtöret 1745–55. Boupppteckning efter båda makarna företogs 12.8.1755. De ägde en tomt på Spannmålgatan mellan skeppare Nils Ahlgren i öster och stadstrumslagare Nils Linderoth i väster till större delen obebyggd med undantag för en gammal byggnad på baktomten. Hus och tomt övertogs av dottern *Brita Grönbom*, född 1727, för 400 d smt. Hon sades 1755 snart skola gifta sig med

smedmästare Casper Helgesson.

som 12.8.1756 för lån av 100 d smt pantsatte sitt på Spannmålgatan belägna hus och gård mellan skeppare Nils Ahlgren å östra och stadstrumslagare Nils Linneroth å västra jämte gårdebrevet. Artilleriklensmeden Caspar Helgesson, som hade hustru och tre små barn, begärde 1766 (EIIb:116, 26.6.1766) hjälp för liden skada vid vådelden 9.2.1766. Vid hans lilla gård vid vallen och Spannmålgatan stod det före branden 2 brädplank, ett åt gatan och ett åt gården. Dessa plank liksom en port och en trappa till överrummen blev alldeles ”ruinerade och nederrivna” för att bereda plats för brandsprutan. Casper Helgesson ägde 1775–85 endast halva gården. Änkan kallas 1786 utfattig. Där bodde sistnämnda år också *klensmeden Niclas Höök*.

Hökaren Sven Ahlin,

som fick burskap 11.7.1766, ägde 1775 den andra halvan av gården. Han avled barnlös 14.8.1781 men hade dessförinnan hunnit sälja sin gårdshalva till skuldernas betalande. Hans änka *Margareta Fagerberg* hade tidigare varit gift med hökaren Josef Hyllgren. Hon var född 1705 som dotter till Anders Fagerberg och Maria Marta Andersdotter.

Köparen av gården bör ha varit en rustmästare Hök. Han och hustrun avled kort tid efter det han hade tillhandlat sig gården. Den 4.9.1784 lät förmyndaren för deras omyndiga barn Johan Gottfrid Kohn på auktion försälja deras på Spannmålgatan mellan hustimmermannen Erik Ekström på östra och hökaren Anders Callander å västra sidan liggande gårdar i arv efter modern tillfallna hus och gård värderat till 500 rdr specie.

Bagaren Christopher Swanberg inropade gårdshalvan för 508 rdr specie. Den 20.1.1789 var det tid för ett nytt utbud av gårdsdelen till den gamla värderingssumman 500 rdr men denna gång förgäves. Den 18.1.1791 skedde ett nytt utrop. Inför detta meddelades, att huset i undervåningen innehöll ett boningsrum, förstuga och kök jämte en liten försäljningsbod vid portgången och i den övre tvenne rum och kök. På vinden låg en kammare med fönster åt gatan. Den obebyggda delen

av tomten uppåt gården tillhörde smedänkan Brita Helgesson. Den värderades till 450 rdr specie och inropades av *krögaren Harald Eriksson* för 313.16 rdr specie.

Enligt tomtöreslängden för år 1800 hade såväl 9.6 som 9.7 avsatts till gata. Inte desto mindre kallas 9.5 och 9.6 år 1807 för båtekarlen Pehr Jonssons ”tomt under byggnad”. Hallbergers tomtbeskrivning, exhiberad Göteborgs rådhus den 10.4.1808, väljer det första alternativet genom att blott tillskriva Pehr Jonsson tomterna 9.4 och 9.5 och utesluta nummer 6 och 7 ur listan.